

प्रदेश लोक सेवा आयोग, बागमती प्रदेश
इन्जिनियरिङ सेवा, जियोलोजी समूह अन्तर्गतका जनरल जियोलोजी, हाइड्रोजियोलोजी र इन्जिनियरिङ
जियोलोजी उपसमूह, पाँचौं तहको पदहरूको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

यस पाठ्यक्रम योजनालाई दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ :

प्रथम चरण :-	लिखित परीक्षा (Written Examination)	पूर्णाङ्क :- २००
द्वितीय चरण :-	अन्तर्वार्ता (Interview)	पूर्णाङ्क :- ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (**Written Examination**)

पूर्णाङ्क :- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्नसंख्या × अङ्क	समय
प्रथम	भाग : १ सामान्य ज्ञान र सामान्य अभिक्षमता परीक्षण (Part-I: General Awareness & General Aptitude Test)	100	40	वस्तुगत (Objective)	बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQs)	२५ प्रश्न × २ अङ्क	४५ मिनेट
	भाग: २ सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान (Part-II: Job related functional knowledge)					२५ प्रश्न × २ अङ्क	
द्वितीय	सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान (Job related functional knowledge)	100	40	विषयगत (Subjective)	छोटो उत्तर (Short Answer) लामो उत्तर (Long Answer)	१२ प्रश्न × ५ अङ्क ४ प्रश्न × १० अङ्क	२ घण्टा १५ मिनेट

द्वितीय चरण : अन्तर्वार्ता (**Interview**)

पूर्णाङ्क :- ३०

पत्र	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा	समय
अन्तर्वार्ता (Interview)	30		बोर्ड अन्तर्वार्ता (Board Interview)	-

द्रष्टव्य :

1. यस पाठ्यक्रम योजनालाई प्रथम चरण र द्वितीय चरण गरी दुई भागमा विभाजन गरिएको छ ।
2. लिखित परीक्षाको प्रश्नपत्रको माध्यम भाषा पाठ्यक्रमको विषयवस्तु जुन भाषामा दिइएको छ सोही भाषाको आधारमा नेपाली वा अङ्ग्रेजी मध्ये कुनै एक मात्र भाषा हुनेछ । तर विषयवस्तुलाई स्पष्ट गर्नुपर्ने अवस्थामा दुवै भाषा समेत प्रयोग गर्न सकिने छ ।
3. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अङ्ग्रेजी अथवा नेपाली र अङ्ग्रेजी दुवै हुनेछ ।
4. प्रथम पत्र र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
5. प्रथम पत्रको सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान (Job related functional knowledge) अन्तर्गतको २५ प्रश्नको पाठ्यक्रम द्वितीय पत्रको सेवा सम्बन्धी कार्य-ज्ञान (Job related functional knowledge) मा निर्धारण गरिएको पाठ्यक्रम नै हुनेछ ।
6. वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।

प्रदेश लोक सेवा आयोग, बागमती प्रदेश
इन्जिनियरिङ सेवा, जियोलोजी समूह अन्तर्गतका जनरल जियोलोजी, हाइड्रोजियोलोजी र इन्जिनियरिङ
जियोलोजी उपसमूह, पाँचौं तहको पदहरूको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

7. वस्तुगत बहुवैकल्पिक हुने परीक्षामा परीक्षार्थीले उत्तर लेख्दा अङ्ग्रेजी ठूलो अक्षरहरू (Capital letters): A, B, C, D मा लेख्नुपर्नेछ । सानो अक्षरहरू (Small letters): a, b, c, d लेखेको वा अन्य कुनै सङ्केत गरेको भए सबै उत्तरपुस्तिका रद्द हुनेछ । साथै OMR sheet प्रयोग हुने परीक्षामा परीक्षार्थीलाई दिइएको निर्देशन अनुसारको सङ्केत प्रयोग गर्नु पर्नेछ ।
8. बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
9. परीक्षामा परीक्षार्थीले मोबाइल लगायत कुनै प्रकारका विद्युतीय उपकरण परीक्षा हलमा लैजान पाइने छैन ।
10. विषयगत प्रश्नहरूको हकमा तोकिएको अङ्क को एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नको दुई वा दुई भन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिने छ ।
11. विषयगत प्रश्न हुनेको हकमा प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डको प्रश्नहरूको उत्तर सोहीखण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
12. परीक्षामा सोधिने प्रश्नसङ्ख्या, अङ्क र अङ्कभार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा दिइए अनुसार हुनेछ ।
13. यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरी संशोधन भइ) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
14. प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
15. यस भन्दा अगाडि लागु भएका माथि उल्लेखित सेवा, समूहको पाठ्यक्रम खारेज गरिएको छ ।
16. पाठ्यक्रम लागु मिति : - २०७९/९/१०

प्रदेश लोक सेवा आयोग, बागमती प्रदेश
इन्जिनियरिङ सेवा, जियोलोजी समूह अन्तर्गतका जनरल जियोलोजी, हाइड्रोजियोलोजी र इन्जिनियरिङ
जियोलोजी उपसमूह, पाँचौं तहको पदहरूको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र (Paper I) :-
सामान्य ज्ञान र सामान्य अभिक्षमता परीक्षण तथा सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान

भाग (Part I) :

सामान्य ज्ञान र सामान्य अभिक्षमता परीक्षण
(General Awareness and General Aptitude Test)

(२५ प्रश्न × २ अङ्क = ५० अङ्क)

1. सामान्य ज्ञान (General Awareness) (८ × २ अङ्क = १६ अङ्क)

- 1.1 नेपालको भौगोलिक अवस्था, प्राकृतिक स्रोत र साधनहरू
- 1.2 नेपालको ऐतिहासिक, सांस्कृतिक र सामाजिक अवस्था सम्बन्धी जानकारी
- 1.3 नेपालको आर्थिक अवस्था र चालु आवधिक योजना सम्बन्धी जानकारी
- 1.4 जैविक विविधता, दिगो विकास, वातावरण, प्रदूषण, जलवायु परिवर्तन र जनसंख्या व्यवस्थापन
- 1.5 मानव जीवनमा प्रत्यक्ष प्रभाव पार्ने विज्ञान र प्रविधिका महत्वपूर्ण उपलब्धिहरू
- 1.6 जनस्वास्थ्य, रोग, खाद्य र पोषण सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- 1.7 नेपालको संविधान (भाग १ देखि ५ सम्म र अनुसूचीहरू)
- 1.8 संयुक्त राष्ट्रसंघ र यसका विशिष्टीकृत संस्था सम्बन्धी जानकारी
- 1.9 क्षेत्रीय सङ्गठन (सार्क, बिमस्टेक, आसियान र युरोपियन संघ) सम्बन्धी जानकारी
- 1.10 राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक गतिविधिहरू

2. सार्वजनिक व्यवस्थापन (Public Management) (८ × २ अङ्क = १६ अङ्क)

- 2.1 कार्यालय व्यवस्थापन (Office Management)
  - 2.1.1 कार्यालय (Office) : परिचय, महत्व, कार्य र प्रकार
  - 2.1.2 सहायक कर्मचारीका कार्य र गुणहरू
  - 2.1.3 कार्यालय स्रोत साधन (Office Resources): परिचय र प्रकार
  - 2.1.4 कार्यालयमा सञ्चारको महत्व, किसिम र साधन
  - 2.1.5 कार्यालय कार्यविधि (Office Procedure) : पत्र व्यवहार (Correspondence), दर्ता र चलानी (Registration & Dispatch), परिपत्र (Circular), तोक आदेश (Order), टिप्पणी लेखन र टिप्पणी तयार पार्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू
  - 2.1.6 अभिलेख व्यवस्थापन (Record Management)
- 2.2 निजामती सेवा ऐन र नियमावलीमा भएका देहायका व्यवस्थाहरू
  - 2.2.1 निजामती सेवाको गठन, सङ्गठन संरचना, पदपूर्ति गर्ने तरिका र प्रक्रियाहरू
  - 2.2.2 कर्मचारीको नियुक्ति, सरुवा, बढुवा, बिदा, विभागीय सजाय र अवकाश
  - 2.2.3 कर्मचारीले पालन गर्नुपर्ने आचरण र कर्तव्यहरू
- 2.3 सरकारी बजेट, लेखा र लेखापरीक्षण प्रणाली सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- 2.4 सार्वजनिक सेवा प्रवाहको अर्थ, सेवा प्रवाह गर्ने निकाय, तरिका र माध्यमहरू
- 2.5 सार्वजनिक बडापत्र (Public Charter) : महत्व र आवश्यकता
- 2.6 व्यवस्थापनका अवधारणा तथा सार्वजनिक व्यवस्थापनमा निर्देशन, नियन्त्रण, समन्वय, निर्णय प्रक्रिया, उत्प्रेरणा र नेतृत्व सम्बन्धी जानकारी
- 2.7 मानवीय मूल्य मान्यता (Human Values), नागरिकका कर्तव्य र दायित्व तथा अनुशासन

प्रदेश लोक सेवा आयोग, बागमती प्रदेश
इन्जिनियरिङ सेवा, जियोलोजी समूह अन्तर्गतका जनरल जियोलोजी, हाइड्रोजियोलोजी र इन्जिनियरिङ
जियोलोजी उपसमूह, पाँचौं तहको पदहरूको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

3. सामान्य अभिक्षमता परीक्षण (General Aptitude Test) (५ × २ अङ्क=१० अङ्क)

- 3.1 शाब्दिक अभिक्षमता परीक्षण (Verbal Aptitude Test) : यस परीक्षणमा शब्दज्ञान, अनुक्रम, समरूपता, वर्गीकरण, कोडिङ-डिकोडिङ, दिशा र दुरी ज्ञान परीक्षण (direction & distance sense test), तर्क विचार सम्बन्धी (logical reasoning), पङ्क्तिक्रम (ranking order) आदि विषयवस्तुबाट प्रश्नहरू समावेश गरिनेछ ।
- 3.2 संख्यात्मक अभिक्षमता परीक्षण (Numerical Aptitude Test) : यस परीक्षणमा अनुक्रम, समरूपता, वर्गीकरण, कोडिङ, मेट्रिक्स, अङ्कगणितीय तर्क /क्रिया सम्बन्धी, प्रतिशत, भिन्न, अनुपात, औसत, समय र काम, आदि विषयवस्तुबाट प्रश्नहरू समावेश गरिनेछ ।
- 3.3 अशाब्दिक अभिक्षमता परीक्षण (Non-Verbal/Abstract Aptitude Test) : यस परीक्षणमा अनुक्रम, समरूपता, वर्गीकरण, भेन चित्र, मेट्रिक्स, त्रिभुज र वर्गहरूको रचना, चित्र वा आकृति बनावट र विश्लेषण, आदि विषयवस्तुबाट प्रश्नहरू समावेश गरिनेछ ।
- 3.4 रुजु गर्ने (Verification test) र फाइलिङ अभिरुचि परीक्षण (Filing aptitude test): रुजु गर्ने (Verification test), परीक्षणमा तथ्याङ्क, सङ्ख्या वा शाब्दिक सूचनालाई जाँच गर्ने वा त्रुटी पत्ता लगाउने अथवा समानता वा भिन्नता पत्ता लगाउने किसिमका प्रश्नहरू समावेश हुनेछन् । फाइलिङ अभिरुचि परीक्षण (Filing aptitude test) मा शाब्दिक र सङ्ख्यात्मक फाइलिङ वस्तु वा प्रक्रियालाई वर्णमालाक्रम, सङ्ख्यात्मकक्रम वा कालक्रम अनुसार समाधान गर्ने किसिमका प्रश्नहरू समावेश हुनेछन् ।
- 3.5 निर्देशन अनुसरण गर्ने (Follows the instructions) र विश्लेषणात्मक तार्किकता परीक्षण (Analytical reasoning test): निर्देशन अनुसरण गर्ने (Follows the instructions) परीक्षणमा दिइएका लिखित निर्देशनलाई हुबहु अनुसरण गरी समाधान गर्ने किसिमका प्रश्नहरू समावेश हुनेछन् । विश्लेषणात्मक तार्किकता परीक्षण (Analytical reasoning test) मा शाब्दिक वा सङ्ख्यात्मक वा अशाब्दिक (चित्रात्मक) किसिमका विश्लेषणात्मक तार्किकता सम्बन्धी प्रश्नहरू समावेश हुनेछन् ।

4. नेपाली र अङ्ग्रेजी भाषा: (४ × २ अङ्क=८ अङ्क)

4.1 English: Knowledge on writing correct English sentences, letters, and reports according to

English grammar based on the following syntactic functions: (२ × २ अङ्क=४ अङ्क)

a. Parts of Speech:

- b. Noun
c. Pronoun
d. Adjective
e. Determiner
f. Verb
g. Adverb
h. Preposition
i. Conjunction and
j. Interjection
k. Infinitives and gerunds, reported speech and tenses

4.2 नेपाली: नेपाली भाषामा स्तरीय शुद्ध शब्द, वाक्यांश र वाक्य लेखनको लागि आवश्यक पर्ने ह्रस्व दीर्घ, ब र व, तथा श, ष, स लगायतका व्याकरणगत शुद्ध लेखनशैलीमा केन्द्रित शुद्ध शब्द, वाक्यांश र वाक्य लेखनसहितको नेपाली भाषाको शुद्धाशुद्धिको ज्ञान (२ × २ अङ्क=४ अङ्क)

भाग (Part II) :-

सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान (Job related functional knowledge)

(२५ प्रश्न×२ अङ्क = ५० अङ्क)

1. **Physical Geology and Geology of Nepal Himalaya**

- 1.1 The science of geology and its branches
- 1.2 Geologic time scale; hydrologic cycle and rock cycle
- 1.3 Internal structure of the earth, the crust, mantle and core, lithosphere and asthenosphere, pressure and temperature inside the earth
- 1.4 Earthquakes and faults; mechanism of earthquake, seismic waves; seismograph, magnitude and intensity of earthquakes, liquefaction, forecast and prediction of earthquakes, earthquakes in Nepal
- 1.5 History of seismological monitoring in Nepal Himalaya
- 1.6 Geological works of surface water, groundwater, glacier and wind
- 1.7 Physiography and tectonic divisions of the Nepal Himalaya
- 1.8 Evolution of the Himalaya
- 1.9 Structures and stratigraphy of different tectonic zones of Nepal Himalaya

2. **Structural Geology**

- 2.1 Definition and scope of structural geology
- 2.2 Geological map and cross-section; orientation of a line (trend and plunge) and a plane (dip and strike); geological compass; stereographic projection; stress and strain, stress in two dimensions; Mohr circle and its use
- 2.3 Primary structures and their importance in structural geological interpretation, unconformity
- 2.4 Folds, classification of folds, criteria of recognition of folds in the field
- 2.5 Faults, classification of faults, criteria of recognition of faults in the field
- 2.6 Joints, classification of joints; study of joints in the field
- 2.7 Foliation, lineation, cleavage, schistosity and their classifications; relationship of foliation and lineation with other structures in the field

3. **Sedimentary Petrology**

- 3.1 Depositional environment: Fluvial, lacustrine and glacial environments
- 3.2 Distribution of sedimentary rocks, formation of sediments
- 3.3 Tectonic setting of sediment accumulations
- 3.4 Geosynclines and plate tectonics
- 3.5 Structure of sedimentary rocks: Erosional structures, depositional structures, synsedimentary deformational structures and their significance
- 3.6 Sedimentary rocks - classification, definitions, texture and structures, and compositions of sandstones, conglomerates, mudrocks, limestones and dolomites; Introduction to other sedimentary rocks, evaporites, bedded cherts, and iron deposits; Diagenesis, compaction, cementation, dissolution, replacement, recrystallization, inversion and authigenesis, provenance

4. **Crystallography and Mineralogy**

- 4.1 Introduction to crystallography, morphology of crystals: Point group; symmetry; geometrical operation symmetry notations
- 4.2 Concept of point groups and 32 classes; definition of crystal face, edge, and solid angle; Forty-eight forms

- 4.3 Definition of mineral, rock and ore-forming minerals
  - 4.4 Physical properties of minerals
  - 4.5 Crystallinity and forms of minerals, habit of minerals, forms of crystalline and cryptocrystalline aggregates
  - 4.6 Chemical properties of minerals: native elements, sulphides, halides, oxides, silicates, titanates, phosphates, arsenates and vanadates; nitrates, borates and uranates, sulphates and chromates, tungstates and molybdates, oxalates and hydrocarbons.
  - 4.7 Optical mineralogy: Snell's law, total internal reflection, critical angle, isotropic and anisotropic minerals, polarization and interference of light, polarizing microscope, pleochroism and birefringence, uniaxial and biaxial crystals, optical properties of minerals- form, cleavage, fracture, and parting, refractive index and relief, Becke line and its use, twining, colour and pleochroism, properties under crossed polarisers – interference colour, twining and extinction angle
- 5. Stratigraphy, Paleontology and Historical Geology**
- 5.1 Stratigraphy
    - 5.1.1 Stratification and sedimentary cycles
    - 5.1.2 Principles of stratigraphic classification and correlation
    - 5.1.3 International stratigraphic codes
    - 5.1.4 Unit and measurement of geological time and geochronology
    - 5.1.5 Lithostratigraphy, biostratigraphy and chronostratigraphy
  - 5.2 Paleontology
    - 5.2.1 Fossils and their mode of preservation
    - 5.2.2 Evolution of life, definition, concept and method of nomenclature
    - 5.2.3 Classification, geographical distribution, morphology, evolution and geological history of different Phylums
    - 5.2.4 Fossils found in Nepal
  - 5.3 Historical geology
    - 5.3.1 Evolution of the Earth
    - 5.3.2 Theory of origin of life, index fossils
    - 5.3.3 Geological history of Phanerozoic eon, organic life evolution through geological time scale
- 6. Igneous and Metamorphic Petrology**
- 6.1 Igneous Petrology
    - 6.1.1 General characteristics of igneous rocks.
    - 6.1.2 Magma: definition, composition, physico-chemical constitution, primary magma
    - 6.1.3 Evolution and differentiation of magmas: fractional crystallization, Magmatic mixing and assimilation
    - 6.1.4 Forms and structures of igneous rocks, method of emplacement of intrusive rocks; Extrusive igneous rock: type, their structures and forms
    - 6.1.5 The IUGS classification system, chemical classification, characteristics and description of common igneous rocks
    - 6.1.6 Distribution of Igneous rocks in Nepal
  - 6.2 Metamorphic Petrology
    - 6.2.1 General characteristics: definition, types of metamorphism, distribution and nomenclature, structures and textures of metamorphic rocks
    - 6.2.2 Shape of minerals, growth and mutual relation of minerals, pressure,

temperature and composition in metamorphism

- 6.2.3 Slate, phyllite, schist, gneiss, amphibolite, marble, quartzite, hornfels, serpentinite, granulite and eclogite
- 6.2.4 Types of metamorphism, contact metamorphism, regional metamorphism and others; metamorphic differentiation, metamorphic reactions
- 6.2.5 Metamorphic zones, index minerals, isograds

7. Economic and Exploration Geology

7.1 Economic Geology

- 7.1.1 Morphology of ore bodies, classification of mineral deposits, physical characteristics, properties of ore minerals. Genesis of mineral deposits:
- 7.1.2 Magmatic concentration, Contact metasomatism, Hydrothermal, Sublimation, Volcanic and submarine exhalative, Sedimentation, Sublimation, Bacteriogenic, Residual and mechanical concentration, Oxidation and supergene enrichment and Metamorphism
- 7.1.3 Important mineral deposits of Nepal

7.2 Exploration Geology

- 7.2.1 Scope and principles of exploration geology, prospecting criteria: Structural-tectonic, Lithological, Stratigraphical, Magmatogenic, Geomorphologic, Geochemical
- 7.2.2 Prospecting methods and techniques: Geological, Geophysical, Geochemical

8. Engineering Geology

- 8.1 Role of engineering geology in engineering works
- 8.2 Index properties of soil: unit weight, porosity, void ratio, degree of saturation, cohesive and non-cohesive soil, soil consistency, classification of engineering soil, unified soil classification
- 8.3 Rock strength and deformation, discontinuities in rock masses, index tests, engineering classification of rocks
- 8.4 Mass movements and landslides: causes and classification, control and mitigation measures, landslides of Nepal
- 8.5 Slope stability analysis, construction material
- 8.6 Concept of geohazard, risk and vulnerability
- 8.7 Site investigation

9. Hydrogeology

9.1 Principle of Groundwater Flow

- 9.1.1 Groundwater and hydrological cycle, occurrence of groundwater, forms of sub-surface water, springs
- 9.1.2 Hydro-geological properties of soil and rocks, porosity, permeability, void ratio
- 9.1.3 Types of aquifers - confined, unconfined, perched and leaky aquifers
- 9.1.4 Groundwater movement, laminar and turbulent flow, Darcy's Law, hydraulic conductivity, estimation of well yields, depth to water level, cone of depression

9.2 Pumping Test and Water Pumps

- 9.2.1 Objective and types of pumping tests
- 9.2.2 Well interference and well efficiency
- 9.2.3 Water pumps and their selection

9.3 Tube Well Drilling

प्रदेश लोक सेवा आयोग, बागमती प्रदेश
इन्जिनियरिङ सेवा, जियोलोजी समूह अन्तर्गतका जनरल जियोलोजी, हाइड्रोजियोलोजी र इन्जिनियरिङ
जियोलोजी उपसमूह, पाँचौं तहको पदहरूको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 9.3.1 Basic principle of well drilling, dug well, driven wells, jet drilling, rotary drilling, reverse rotary drilling, cable-tool percussion method of drilling and their equipments, drilling bits, drilling fluid
- 9.3.2 Well development, installation and commissioning
- 9.4 Ground water exploration
- 9.4.1 Geological and hydro geological, exploratory drillings, piezometers, Monitoring of depth to water level,
- 9.4.2 Geophysical survey (electrical resistivity survey), geophysical well logging (self potential logging, resistivity logging, gamma-ray logging, etc.)
- 9.4.3 Ground water quality and its data presentation
- 9.4.4 Ground water resources of Nepal

10. Relevant Laws

- 10.1 खानी तथा खनिज पदार्थ ऐन, २०४२ र खानी तथा खनिज पदार्थ नियमावली, २०५६
- 10.2 जलस्रोत ऐन, २०४९ र जलस्रोत नियमावली, २०५०
- 10.3 जलस्रोत, वातावरण र प्राकृतिक स्रोत सम्बन्धी नेपालको संविधानमा भएका प्रावधानहरू
- 10.4 चालु आवधिक योजनामा खनिज तथा जलस्रोत सम्बन्धी व्यवस्था

प्रथम पत्रको लागि यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिने छ :

भाग	विषयवस्तु	परीक्षा प्रणाली	अङ्कभार	प्रश्न संख्या × अङ्क
I	सामान्य ज्ञान र सामान्य अभिक्षमता परीक्षण (General Awareness & General Aptitude Test)	बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQs)	५०	२५ प्रश्न × २ अङ्क = ५०
II	सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान (Job related functional knowledge)		५०	२५ प्रश्न × २ अङ्क = ५०

प्रथम पत्रको **भाग (Part II)** सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान (Job related functional knowledge) को पाठ्यक्रमको एकाइबाट परीक्षामा यथासम्भव देहाय बमोजिम प्रश्नहरू सोधिने छ :

पाठ्यक्रमको एकाइ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
प्रश्न संख्या	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5

द्वितीय पत्र (Paper II) :-
सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान (Job related functional knowledge)
खण्ड (Section) (A) :- ५० अङ्क

1. Physical Geology and Geology of Nepal Himalaya

- 1.1 The science of geology and its branches
- 1.2 Geologic time scale; hydrologic cycle and rock cycle
- 1.3 Internal structure of the earth, the crust, mantle and core, lithosphere and asthenosphere, pressure and temperature inside the earth
- 1.4 Earthquakes and faults; mechanism of earthquake, seismic waves; seismograph, magnitude and intensity of earthquakes, liquefaction, forecast and prediction of earthquakes, earthquakes in Nepal
- 1.5 History of seismological monitoring in Nepal Himalaya
- 1.6 Geological works of surface water, groundwater, glacier and wind
- 1.7 Physiography and tectonic divisions of the Nepal Himalaya
- 1.8 Evolution of the Himalaya
- 1.9 Structures and stratigraphy of different tectonic zones of Nepal Himalaya

2. Structural Geology

- 2.1 Definition and scope of structural geology
- 2.2 Geological map and cross-section; orientation of a line (trend and plunge) and a plane (dip and strike); geological compass; stereographic projection; stress and strain, stress in two dimensions; Mohr circle and its use
- 2.3 Primary structures and their importance in structural geological interpretation, unconformity
- 2.4 Folds, classification of folds, criteria of recognition of folds in the field
- 2.5 Faults, classification of faults, criteria of recognition of faults in the field
- 2.6 Joints, classification of joints; study of joints in the field
- 2.7 Foliation, lineation, cleavage, schistosity and their classifications; relationship of foliation and lineation with other structures in the field

3. Sedimentary Petrology

- 3.1 Depositional environment: Fluvial, lacustrine and glacial environments
- 3.2 Distribution of sedimentary rocks, formation of sediments
- 3.3 Tectonic setting of sediment accumulations
- 3.4 Geosynclines and plate tectonics
- 3.5 Structure of sedimentary rocks: Erosional structures, depositional structures, synsedimentary deformational structures and their significance
- 3.6 Sedimentary rocks - classification, definitions, texture and structures, and compositions of sandstones, conglomerates, mudrocks, limestones and dolomites; Introduction to other sedimentary rocks, evaporites, bedded cherts, and iron deposits; Diagenesis, compaction, cementation, dissolution, replacement, recrystallization, inversion and authigenesis, provenance

4. Crystallography and Mineralogy

- 4.1 Introduction to crystallography, morphology of crystals: Point group; symmetry; geometrical operation symmetry notations
- 4.2 Concept of point groups and 32 classes; definition of crystal face, edge, and solid angle; Forty-eight forms

प्रदेश लोक सेवा आयोग, बागमती प्रदेश
इन्जिनियरिङ सेवा, जियोलोजी समूह अन्तर्गतका जनरल जियोलोजी, हाइड्रोजियोलोजी र इन्जिनियरिङ
जियोलोजी उपसमूह, पाँचौं तहको पदहरूको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 4.3 Definition of mineral, rock and ore-forming minerals
  - 4.4 Physical properties of minerals
  - 4.5 Crystallinity and forms of minerals, habit of minerals, forms of crystalline and cryptocrystalline aggregates
  - 4.6 Chemical properties of minerals: native elements, sulphides, halides, oxides, silicates, titanates, phosphates, arsenates and vanadates; nitrates, borates and uranates, sulphates and chromates, tungstates and molybdates, oxalates and hydrocarbons.
  - 4.7 Optical mineralogy: Snell's law, total internal reflection, critical angle, isotropic and anisotropic minerals, polarization and interference of light, polarizing microscope, pleochroism and birefringence, uniaxial and biaxial crystals, optical properties of minerals- form, cleavage, fracture, and parting, refractive index and relief, Becke line and its use, twinning, colour and pleochroism, properties under crossed polarisers – interference colour, twinning and extinction angle
- 5. Stratigraphy, Paleontology and Historical Geology**
- 5.1 Stratigraphy
    - 5.1.1 Stratification and sedimentary cycles
    - 5.1.2 Principles of stratigraphic classification and correlation
    - 5.1.3 International stratigraphic codes
    - 5.1.4 Unit and measurement of geological time and geochronology
    - 5.1.5 Lithostratigraphy, biostratigraphy and chronostratigraphy
  - 5.2 Paleontology
    - 5.2.1 Fossils and their mode of preservation
    - 5.2.2 Evolution of life, definition, concept and method of nomenclature
    - 5.2.3 Classification, geographical distribution, morphology, evolution and geological history of different Phylums
    - 5.2.4 Fossils found in Nepal
  - 5.3 Historical geology
    - 5.3.1 Evolution of the Earth
    - 5.3.2 Theory of origin of life, index fossils
    - 5.3.3 Geological history of Phanerozoic eon, organic life evolution through geological time scale

खण्ड (Section) (B) :- ५० अङ्क

6. Igneous and Metamorphic Petrology

- 6.1 Igneous Petrology
  - 6.1.1 General characteristics of igneous rocks.
  - 6.1.2 Magma: definition, composition, physico-chemical constitution, primary magma
  - 6.1.3 Evolution and differentiation of magmas: fractional crystallization, Magmatic mixing and assimilation
  - 6.1.4 Forms and structures of igneous rocks, method of emplacement of intrusive rocks; Extrusive igneous rock: type, their structures and forms
  - 6.1.5 The IUGS classification system, chemical classification, characteristics and description of common igneous rocks
  - 6.1.6 Distribution of Igneous rocks in Nepal
- 6.2 Metamorphic Petrology
  - 6.2.1 General characteristics: definition, types of metamorphism, distribution and

प्रदेश लोक सेवा आयोग, बागमती प्रदेश
इञ्जिनियरिङ सेवा, जियोलोजी समूह अन्तर्गतका जनरल जियोलोजी, हाइड्रोजियोलोजी र इञ्जिनियरिङ
जियोलोजी उपसमूह, पाँचौं तहको पदहरूको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- nomenclature, structures and textures of metamorphic rocks
- 6.2.2 Shape of minerals, growth and mutual relation of minerals, pressure, temperature and composition in metamorphism
  - 6.2.3 Slate, phyllite, schist, gneiss, amphibolite, marble, quartzite, hornfels, serpentinite, granulite and eclogite
  - 6.2.4 Types of metamorphism, contact metamorphism, regional metamorphism and others; metamorphic differentiation, metamorphic reactions
  - 6.2.5 Metamorphic zones, index minerals, isograds
- 7. Economic and Exploration Geology**
- 7.1 Economic Geology
    - 7.1.1 Morphology of ore bodies, classification of mineral deposits, physical characteristics, properties of ore minerals. Genesis of mineral deposits:
    - 7.1.2 Magmatic concentration, Contact metasomatism, Hydrothermal, Sublimation, Volcanic and submarine exhalative, Sedimentation, Sublimation, Bacteriogenic, Residual and mechanical concentration, Oxidation and supergene enrichment and Metamorphism
    - 7.1.3 Important mineral deposits of Nepal
  - 7.2 Exploration Geology
    - 7.2.1 Scope and principles of exploration geology, prospecting criteria: Structural-tectonic, Lithological, Stratigraphical, Magmatogenic, Geomorphologic, Geochemical
    - 7.2.2 Prospecting methods and techniques: Geological, Geophysical, Geochemical
- 8. Engineering Geology**
- 8.1 Role of engineering geology in engineering works
  - 8.2 Index properties of soil: unit weight, porosity, void ratio, degree of saturation, cohesive and non-cohesive soil, soil consistency, classification of engineering soil, unified soil classification
  - 8.3 Rock strength and deformation, discontinuities in rock masses, index tests, engineering classification of rocks
  - 8.4 Mass movements and landslides: causes and classification, control and mitigation measures, landslides of Nepal
  - 8.5 Slope stability analysis, construction material
  - 8.6 Concept of geohazard, risk and vulnerability
  - 8.7 Site investigation
- 9. Hydrogeology**
- 9.1 Principle of Groundwater Flow
    - 9.1.1 Groundwater and hydrological cycle, occurrence of groundwater, forms of sub-surface water, springs
    - 9.1.2 Hydro-geological properties of soil and rocks, porosity, permeability, void ratio
    - 9.1.3 Types of aquifers - confined, unconfined, perched and leaky aquifers
    - 9.1.4 Groundwater movement, laminar and turbulent flow, Darcy's Law, hydraulic conductivity, estimation of well yields, depth to water level, cone of depression

प्रदेश लोक सेवा आयोग, बागमती प्रदेश
इन्जिनियरिङ सेवा, जियोलोजी समूह अन्तर्गतका जनरल जियोलोजी, हाइड्रोजियोलोजी र इन्जिनियरिङ
जियोलोजी उपसमूह, पाँचौं तहको पदहरूको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 9.2 Pumping Test and Water Pumps
  - 9.2.1 Objective and types of pumping tests
  - 9.2.2 Well interference and well efficiency
  - 9.2.3 Water pumps and their selection
- 9.3 Tube Well Drilling
  - 9.3.1 Basic principle of well drilling, dug well, driven wells, jet drilling, rotary drilling, reverse rotary drilling, cable-tool percussion method of drilling and their equipments, drilling bits, drilling fluid
  - 9.3.2 Well development, installation and commissioning
- 9.4 Ground water exploration
  - 9.4.1 Geological and hydro geological, exploratory drillings, piezometers, Monitoring of depth to water level,
  - 9.4.2 Geophysical survey (electrical resistivity survey), geophysical well logging (self potential logging, resistivity logging, gamma-ray logging, etc.)
  - 9.4.3 Ground water quality and its data presentation
  - 9.4.4 Ground water resources of Nepal

10. Relevant Laws

- 10.1 खानी तथा खनिज पदार्थ ऐन, २०४२ र खानी तथा खनिज पदार्थ नियमावली, २०५६
- 10.2 जलस्रोत ऐन, २०४९ र जलस्रोत नियमावली, २०५०
- 10.3 जलस्रोत, वातावरण र प्राकृतिक स्रोत सम्बन्धी नेपालको संविधानमा भएका प्रावधानहरू
- 10.4 चालु आवधिक योजनामा खनिज तथा जलस्रोत सम्बन्धी व्यवस्था

द्वितीय पत्रको लागि यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिनेछ :

द्वितीय पत्र (विषयगत)					
पत्र	विषय	खण्ड	अङ्क भार	छोटो उत्तर	लामो उत्तर
द्वितीय	सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान (Job related functional knowledge)	(A)	५०	६ प्रश्न × ५ अङ्क = ३०	२ प्रश्न × १० अङ्क = २०
		(B)	५०	६ प्रश्न × ५ अङ्क = ३०	२ प्रश्न × १० अङ्क = २०